

Н. В. Безбах

Вінницький обласний художній музей

ВІННИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ Засн. 1919 [В. Коренєвим](#) та [Г. Брілінґом](#) як Поділ. худож.-пром. та наук. музей. Відкритий на вул. Петра Великого. В основі експозиції – передані В. Коренєвим твори мистецтва, старовинна порцеляна, бронза, інкрустов. меблі. Музей поповнювався картинами і меблями поміщиків, колекцією скульптур та живописом із Немирів. маєтку княгині Щербатової. Спочатку було створ. мист., етногр. та археол. розділи. Після об'єднання повіт. музеїв Гайсина, Брацлава, Бершаді їхні колекції було передано Вінн. музею. 2-й дир. музею *С. Слободянюк-Подолян* подарував портрети Давидовського, дружини Брілінґа, автопортрет, книги з питань мистецтва, старовинну зброю, монети, медалі тощо. У 30-і рр. фонд комплектувався за рахунок надходжень із держ. музеїв. 1927 в музеї працювало 4 відділи: істор.-археол., худож., етногр. та відділ революцій (згодом – самот. музей). Від 1935 – у складі краєзнавчого під назвою «Художня картинна галерея» (6430 експонатів), зав. В. Сильвестров. 1936 худож. відділ поповнився полотнами В. Тропініна. 1943 окупац. влада з фондів музею вивезла до Німеччини 41 ящик творів живопису, археології, декор.-ужитк. мистецтва. Їхня доля невідома. Від 50-х рр. музейна колекція значно поповнилася за рахунок придбань на виставках, у колекціонерів, місц. майстрів та подарунків земляків, зокрема краєзнавця М. Рябого, Т. Мороз-Коновалюк (понад 120 живопис. творів Ф. Коновалюк) та ін. 1958 у фонді музею полотна С. Світославського, М. Сверчкова, М. Ге. Земляк академік [М. Гудзій](#) 1966 заповів музею власну колекцію – роботи художників кін. 19 – поч. 20 ст.: К. Коровіна, М. Нестерова, М. Горюшкіна-Сорокопудова та ін. У жовтні 1987 худож. відділ відокремився від обл. краєзнав. музею і вдруге став самостійним. Підпорядк. Упр. культури Вінн. облдержадміністрації. 1993 відкрито наук.-просвітн. відділ музею «Салон мистецтв». Фонди становлять бл. 9 тис. експонатів. Колекція живопису 17–19 ст. представлена полотнами майстрів Зх. та Сх. Європи. Серед них – твори Ф. Воурмана, Т. Ромбоутса, Ж.-Б. Лампі, Б. Роде, А. Шрейєра, О. Фроммеля, О. Росліна, М. Кваделя, Г. Кюгельгена, Я. Мізевича, В. Тропініна, І. Крамського, І. Рєпіна, К. Брюллова, В. Полєнова. Колекції музею: твори італ. майоліки 17 ст., графіки кін. 18–20 ст. – роботи О. Орловського, К. Тинті, Д. Вольпато, Н. Орди, К. Трутовського, В. Касіяна та ін.; живопис кін. 19 – 1-ї пол. 20 ст. представлений творами К.

Савицького, С. Світославського, П. Свідомського, О. Новаківського, П. Холодного, А. Маневича, В. Коренева, П. Нільса та ін.; виробы порцелян. заводів Зх. Європи, України та Росії 18–20 ст., скульптури, старовинні меблі; колекція нар. декор.-ужитк. мистецтва: вишивка, ткацтво, кераміка, писанки, витинанки, різьбярство, гута, розпис, станк. нар. живопис, колекція ікон, зокрема поділ. нар. ікони. Серед полотен – «Юнак із лютнею» (поч. 17 ст.) Т. Ромбоутса, «Евакуація» (серед. 17 ст.) Ф. Воурмана, «С.-Ф. Потоцький із синами» (1790) Д.-Б. Лампі, «Д. Солунський» (1818) В. Тропініна, «Руїни» (1871) О. Фроммеля, «Катерина II» О. Росліна, «Г. Строганов» (1874) І. Крамського, «В. Коренєв» (1908) А. Маневича, «Париж уночі» (1936) К. Коровіна. Н.-д. відділ «Картинна галерея» здійснює наук.-просвітн. роботу серед молоді через мист. лекторій. На базі музею проводяться семінари, метод. об'єднання; персон. виставки, наук.-експозиц. музейні акції (зокрема присвяч. визволенню Вінниці від нім. загарбників), мист. проекти («Повернуті імена. М. Кучер»), фонд. виставки («Поет живопису М. Глущенко», «Історія українського козацтва в українському мистецтві»), мист. акції («Колекціонер, художник, меценат, музей»), мист. захід, присвяч. 100-річчю від дня народж. художника-земляка В. Хмелюка. Створюється Музей поділ. промислів «Куманець» ім. О. Луцишина. Директор – [І. Безбах](#) (від 1987).

Бібліографічний опис:

Вінницький обласний художній музей / Н. В. Безбах// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-34651>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).